

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1840-1849

Van Raalte Papers

5-15-1846

Fragment of Letter from Hendrik P. Scholte to G. Groen van Prinsterer

Hendrik P. Scholte

Elisabeth Dekker

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s

The original documents are held in the National Archives of the Netherlands. This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from the [National Archives of the Netherlands](#).

Recommended Citation

Scholte, Hendrik P. and Dekker, Elisabeth, "Fragment of Letter from Hendrik P. Scholte to G. Groen van Prinsterer" (1846). *Van Raalte Papers: 1840-1849*. 76.

https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s/76

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1840-1849 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

May 15, 1846

A fragment of a letter of Hendrik P. Scholte to G. Groen Van Prinsterer concerning emigration to North America or Java.

"We have come to the conclusion that this government is completely unwilling to promote any kind of emigration to Java even though the Minister admitted that vast land regions were lying unused...[The attitude of the government] does not help the urgent unemployment and poverty of the people in Gelderland....The stubborn opposition of the government against freedom of religion and education encourages the wish to leave....In North America, the land lies empty, there is complete religious and educational freedom, even if the number of emigrants is large and they stay together with the acquisition of land the local government will remain in the hands of the colonists."

Translation by Elisabeth Dekker

In Dutch

Printed original in the Groen Van Prinsterer Archives, Den Haag, Koninklijke Bibliotheek, Rijksarchief, Zuid Holland, item 1036, p. 740ff

15/5 '46

het bij Roozeboom ¹⁾, naar mijn inzien, regt goed; spraken hartelijk en openhartig, en de bijeenkomst, waarin belangrijke zaken over Kerk, onderwijs, betrekking van gescheidenen en niet-gescheidenen, enz. verhandeld zijn, is, naar mij voorkomt, niet onnut, niet ongezegend geweest.

✓
1036. H. P. SCHOLTE AAN GROEN, 15 Mei 1846 ²⁾.

----- Ik ben met Ds. Heldring in langdurige conferentie geweest met den Minister van Koloniën ³⁾, om te beproeven of de toenemende zucht en werkzaamheid tot landverhuizing naar Amerika ook bij het Gouvernement zou kunnen dringen tot bevordering van colonisatie in onze Oost-Indiën. Wij hebben de overtuiging verkregen dat de tegenwoordige Regering volstrekt ongezend is om eene colonisatie op Java te bevorderen, niettegenstaande Z. Ex. moest toestemmen dat er uitgestrekte gronden onbebouwd liggen. De redenen, die opgegeven worden, zijn naar mijn oordeel kinderachtig; ik geloof, dat men bevreesd is voor de invloed van vrije menschen op Java. Milder zou de Regering zijn op Borneo waar de Engelschen voet beginnen te krijgen, op Ceram, grootendeels nog in het bezit der wilde Alfoeren, en op het nog weinig bekende Oby ⁴⁾. Zijne Excellentie zou er met den Gouverneur-Generaal ⁵⁾ over gaan corresponderen. Voor de oogenblikkelijke behoeften der vooral in Gelderland talrijke werkeloze en broodelooze landlieden helpt dit niet. Over eene colonisatie in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wordt de spraak levendig in verschillende streken van ons land en onder Christenen die nu nog niet tot armoede vervallen zijn. De hardnekkige tegenstand der Regering tegen vrijheid van godsdienst en onderwijs bevordert de lust naar verhuizing. Ook in deze streken begint men er onder de goeude landlieden over te spreken. Na een opregt overzicht over de toestand van ons vaderland kan ik die zugt niet meer tegenspreken. Hier leven de menschen opeengepakt; vooral voor Christenen, die geen groot vermogen hebben, wordt het eerlijk door de wereld koomen zoo langer, zoo moeilijker. In Noord-Amerika ligt het land ledig, er is volkomene vrijheid van godsdienst en onderwijs, zelfs wanneer het aantal der vertrekkenden eenigsints groot is en zij blijven bij elkander, met aankoop van eenige uitgestrekt-[heden] ⁶⁾ lands, dan blijft het plaatselijk bestuur in handen der colonisten. Wij hebben hier in de laatste weken wederregterlijke vonnissen zien vellen, waardoor de vrijheid van onderwijs en godsdiensttoefening op verregaande wijs wordt onderdrukt. Wat moet er van worden? Geliefde broeder, ik geloof dat het hoog tijd is, dat de Christenen de handen ineen slaan, en zich openbaren voor de menschen, hetgeen zij voor God zijn, één ligchaam en één geest, onder éenen Heer die aan allen hetzelfde Woord ten regel gegeven heeft. Ik ga dikwijls diep gebukt onder het besef van de ellende der Kerk van Christus. Ik wil geen enkele voorwaarde maken dan alleen Gods Woord ten regel te nemen. In de kleine kring waarin ik mij hier beweeg laat de Heere zich niet onbetuigd, en ik geloof dat u genoegzame ruimheid van hart is, tot aansluiting aan elk wezenlijk zich Christelijk openbarende gemeenschap.

- Fragment
same
- 1) Op de derde vergadering der Chr. Vrienden; vgl. p. 737, noot 2, en p. 738, noot 3.
  - 2) Uit Utrecht.
  - 3) J. C. Baud; vgl. *Heldring: Leven en Arbeid*, I, p. 131/2.
  - 4) Eilandengroep, ressorteerende onder Ternate.
  - 5) J. J. Rochussen.
  - 6) Hs. beschadigd.

1036 M.P. Scholte to Groen, May 15,
1846.

"I and Ds. Melderling have been in a lengthy conference with the Minister of the Colonies, to find out if the increasing interest and demand for emigration to America can be changed by the Government to the promotion of Colonization in our own East India. We have come to the conclusion that this government is completely unwilling to promote any kind of emigration to Java, even though the Minister admitted that vast land regions were lying unused. The reasons that were given are in my opinion, childish; I believe that people are afraid of the influence of free people on Java. The government would be milder on Borneo, where the English are beginning to gain influence, on Ceram which is largely still in possession by the wild Aboer, and on the little known Island group Oby. His Excellence would correspond with the Governor-General over this issue. This does not help the urgent unemployment and poverty of the

people in Gelderland. About our
colonization in the United States of
America this idea is becoming very
lively in our country among
Christians that have not fallen
into poverty. The stubborn
opposition of the Government against
freedom of religion and education
encourages the wish to leave. Also
in this region among the well-to-do
there is talk of emigration. After
a honest overview of the situation
in our county I cannot disagree.
Here people are living tightly together,
especially for Christians who do not
have a lot of capital, it is becoming
harder and harder to survive honestly.
In North-America the land lies
empty, there is complete religious
freedom and educational freedom,
even if the number of emigrants is
large and they stay together with
the acquisition of land the local
government will remain in the hands
of the colonists. We have seen lately
in the last weeks repeated sentences
that show that the freedom of religion
and instruction is oppressed. What
is to become of this? — Dear Brother,

I believe that it is high time that the Christians ~~th~~ move together to become one body, one spirit, under the Lord. ~~¶~~ I'm often deeply ~~&~~ oppressed with the understanding of all the misery in the Church of Christ. I do not want to make any priorities than that of God's Word.